Ry'n ni wedi cadw ffeiliau a elwir yn cwcis ar eich dyfais. Mae'r cwcis hyn:

- yn hanfodol i'r safle weithio

Byddem hefyd yn hoffi cadw rhai cwcis i'n helpu ni:

- i wella'n gwefan drwy gasglu ac adrodd gwybodaeth ar sut yr ydych yn defnyddio'r safle
- i deilwra cyfathrebu

Derbyn cwcis | Newid gosodiadau cwcis

CANLLAWIAU

Canllawiau rhieni ar ofal plant i rai dan bump oed: coronafeirws

Sut gall gweithwyr allweddol a rhieni plant bregus gael help gyda gofal plant.

Rhan o: Coronafeirws (COVID-19): gofal plant i rai dan bump oed, Gofal plant a rhianta a Gofal plant: coronafeirws

Cyhoeddwyd gyntaf: 6 Ebrill 2020

Diweddarwyd ddiwethaf: 2 Gorffennaf 2020

Cynnwys

- Cyflwyniad
- Pwy sy'n gymwys
- Beth mae hyn yn ei olygu ar gyfer y Cynnig
- Yr effaith ar eich Budd-daliadau
- Sut mae gwneud cais
- Plant agored i niwed
- Gweithwyr allweddol sydd â phlant oed ysgol
- Fel gweithiwr allweddol neu riant â phlentyn sy'n agored i niwed, a allaf anfon fy mhlentyn i leoliad gwahanol os yw fy un arferol ar gau ac fy mod i'n cael y Cynnig Gofal Plant?
- A oes rhaid i weithwyr allweddol anfon eu plant i leoliad gofal plant?
- Nid yw fy mhlentyn yn mynd i ofal plant – pam mae'r lleoliad yn dweud wrthyf y bydd yn parhau i godi tâl arnaf tra mae ar gau?
- Alla i ddewis y lleoliad y mae fy mhlentyn yn mynd iddo ar gyfer tymor yr haf?
- Alla i ddefnyddio'r Cynnig yn ystod gwyliau'r haf i dalu am glybiau gwyliau?
- Cynyddu nifer y plant y gall gwasanaeth gofal plant ofalu amdanynt
- Cadw plant yn ddiogel

Cyflwyniad

Mae **Cynnig Gofal Plant Cymru**, sy'n darparu hyd at 30 awr o addysg gynnar a gofal plant a ariennir gan y llywodraeth i blant 3 a 4 oed o deuluoedd cymwys, ar gau i blant newydd ar hyn o bryd.

O wneud hyn, mae modd defnyddio'r cyllid i gefnogi gweithwyr allweddol gyda'u costau gofal plant a chefnogi plant agored i niwed yn ystod pandemig y coronafeirws. Darperir y cyllid hwn drwy Gynllun Cymorth Gofal Plant y Coronafeirws.

Cynllun Cymorth Gofal Plant y Coronafeirws

Bydd y Cynllun hwn yn ariannu costau gofal plant cyn-ysgol (plant rhwng 0 a 5 oed sydd heb le mewn ysgol) ar gyfer:

- **plant gweithwyr allweddol**
- plant agored i niwed cyn oed ysgol

Bydd y gronfa yn darparu gofal y tu allan i oriau ac ar benwythnosau. Nid oes terfyn o ran faint o oriau o ofal a gaiff y plant.

Ni cheir defnyddio'r cynllun i dalu ffioedd cadw lle'r darparwyr.

Plant agored i niwed cyn oed ysgol

Gall rhieni neu warcheidwaid plant agored i niwed wneud cais am ofal plant a'i ddefnyddio nes bod y cynllun yn dod i ben.

Rhieni neu warcheidwaid sy'n gweithio yn y byd addysg

Gall rhieni neu warcheidwaid sy'n gweithio yn y byd addysg, fel athrawon neu staff cymorth ehangach yr ysgol, wneud cais am ofal plant a'i ddefnyddio hyd at ddiwedd tymor haf yr ysgol.

Gweithwyr allweddol eraill

Gall gweithwyr allweddol eraill wneud cais hyd at 12 Gorffennaf 2020. Os byddant yn gymwys gallant gael gofal plant nes bod y cynllun yn dod i ben.

Cau'r Cynllun

Rydym yn disgwyl i'r cynllun ddod i ben ddiwedd mis Awst. Byddwn yn adolygu'r sefyllfa dros yr haf, gan ystyried y dystiolaeth ynghylch y feirws a'i drosglwyddiad.

Pwy sy'n gymwys

Mae aelwydydd lle mae rhiant yn **weithiwr allweddol** yn gymwys ar gyfer y cynllun. Mae hyn yn cynnwys gweithwyr mewn llochesi a llety â chymorth ar gyfer dioddefwyr cam-drin domestig. Mae plant agored i niwed hefyd yn gymwys.

Beth mae hyn yn ei olygu ar gyfer y Cynnig

Ers 1 Ebrill nid yw awdurdodau lleol wedi bod yn derbyn nac yn prosesu unrhyw geisiadau newydd ar gyfer y Cynnig Gofal Plant.

O 22 Mehefin 2020 ymlaen, pan fydd modd i wasanaethau gofal plant gynyddu nifer y plant y maent yn gofalu amdanynt, byddwn yn darparu cyllid ar gyfer plant a oedd yn gymwys ar gyfer y Cynnig ac yn manteisio arno cyn diwedd mis Mawrth 2020, os mai dyna yw dymuniad y rhiant. Ni ddarperir unrhyw arian lle nad yw plentyn yn mynychu gofal plant.

Ni fyddwn yn derbyn ceisiadau newydd ar gyfer y Cynnig tan fis Medi 2020. Ni fydd plant a oedd i fod dechrau derbyn y Cynnig o ddechrau tymor ysgol yr haf yn ei dderbyn hyd nes bydd y cyfnod atal dros dro hwn wedi dod i ben.

Darllenwch **ddatganiad y Dirprwy Weinidog ar 9 Mehefin am gyllid ar gyfer gofal plant**.

Yr effaith ar eich Budd-daliadau

Gallai unrhyw gyllid a gewch gennym ni tuag at eich costau gofal plant effeithio ar fudd-daliadau eraill a gewch.

Gofal plant di-dreth

Os ydych yn cael gofal plant di-dreth, rhaid i chi hysbysu CThEM am **unrhyw newidiadau yn eich sefyllfa ar GOV.UK** wrth gadarnhau eich manylion bob 3 mis.

Mae hyn yn cynnwys y cyllid y byddwch yn ei gael gennym i helpu i dalu costau gofal plant. Efallai y bydd modd i chi ddefnyddio gofal plant di-dreth i dalu am gostau ychwanegol fel bwyd, cludiant a ffioedd cadw lle. Rhaid i chi gadarnhau gyda CThEM os gallwch hawlio'r costau hyn fel rhan o'r gofal plant di-dreth.

Credyd Cynhwysol

Os ydych yn cael yr elfen o Gredyd Cynhwysol sydd ar gyfer gofal plant, **rhaid i chi hysbysu'r Adran Gwaith a Phensiynau am unrhyw newidiadau yn eich bywyd gwaith neu deuluol ar GOV.UK.**

Credydau treth

Os ydych yn derbyn credydau treth, bydd angen i chi **hysbysu CThEM am unrhyw newidiadau yn eich bywyd gwaith neu deuluol ar GOV.UK**. Mae hyn yn cynnwys y cyllid rydych yn ei gael gennym i helpu i dalu costau gofal plant.

Sut mae gwneud cais

Cysylltwch â'ch **Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd lleol** i drafod eich anghenion gofal plant ac i gael gwybod sut i wneud cais.

Plant agored i niwed

Mae plant agored i niwed yn cynnwys y rheini sy'n derbyn cefnogaeth gan wasanaethau cymdeithasol, gofalwyr ifanc, plant anabl a'r sawl sydd â datganiadau anghenion addysgol arbennig.

Gweithwyr allweddol sydd â phlant oed ysgol

O 22 Mehefin 2020 ymlaen, bydd brodyr a chwiorydd hŷn sydd eisoes yn cael cyllid i fynd i leoliad gyda brodyr neu chwiorydd iau yn medru parhau i wneud hynny hyd at ddiwedd tymor yr haf fan bellaf (eich awdurdod lleol fydd yn penderfynu ar y dyddiad y bydd hyn yn dod i ben). Bydd disgwyl i'r brodyr a chwiorydd hŷn fynychu'r ysgol fodd bynnag.

Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law ar ôl 19 Mehefin 2020 yn gymwys.

Eithriadau

Ychydig iawn o eithriadau sydd, megis plant agored i niwed lle bo awdurdod lleol o'r farn y byddai ariannu brodyr a chwiorydd hŷn er budd y plentyn neu'r teulu hwnnw.

Fel gweithiwr allweddol neu riant â phlentyn sy'n agored i niwed, a allaf anfon fy mhlentyn i leoliad gwahanol os yw fy un arferol ar gau ac fy mod i'n cael y Cynnig Gofal Plant?

Gallwch, byddwn yn ariannu eich costau gofal plant ar wahân i unrhyw ffioedd cadw a godir gan ddarparwyr gofal plant.

A oes rhaid i weithwyr allweddol anfon eu plant i leoliad gofal plant?

Efallai y bydd llawer o rieni sy'n gweithio yn y sectorau allweddol hyn yn gallu sicrhau bod eu plentyn yn cael ei gadw gartref. Dylai pob plentyn y gellir gofalu amdano'n ddiogel gartref gael gofal gartref. Cynnig i rieni a gofalwyr yw hwn ac nid oes rhaid i rieni a gofalwyr anfon eu plant i leoliad gofal plant os nad oes angen hynny arnynt neu os nad ydynt yn dymuno gwneud hynny.

Nid yw fy mhlentyn yn mynd i ofal plant – pam mae'r lleoliad yn dweud wrthyf y bydd yn parhau i godi tâl arnaf tra mae ar gau?

Rydym yn cydnabod, mewn llawer o achosion, na fydd yr yswiriant sydd gan ddarparwyr y blynyddoedd cynnar yn eu digolledu am incwm y maent yn ei golli drwy orfod cau oherwydd COVID-19. Mae nifer o gynlluniau cymorth i fusnesau ar gael i leihau effaith COVID-19 arnynt.

Rydym yn gofyn i ddarparwyr gofal plant fod yn rhesymol a chytbwys wrth ddelio â rhieni. Mae Llywodraeth Cymru yn cadw golwg fanwl ar ba gymorth pellach sydd ei angen ar fusnesau.

Alla i ddewis y lleoliad y mae fy mhlentyn yn mynd iddo ar gyfer tymor yr haf?

Os yw eich lleoliad presennol ar agor gallwch barhau i ddefnyddio'r lleoliad hwnnw. Os yw wedi cau gall eich **Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd lleol** eich helpu gyda gwybodaeth am ba leoliadau sydd ar agor yn eich ardal.

Alla i ddefnyddio'r Cynnig yn ystod gwyliau'r haf i dalu am glybiau gwyliau?

Gallwch, gall clybiau gwyliau ddarparu elfen gofal plant y Cynnig Gofal Plant. Mae angen iddynt fod wedi cofrestru gydag **Arolygiaeth Gofal Cymru** (neu **Ofsted** yn Lloegr). Bydd angen i chi ddod o hyd i glwb gwyliau sy'n darparu'r Cynnig sy'n diwallu eich anghenion gofal plant chi orau.

Rydym yn gweithio gydag awdurdodau lleol i bennu pa ddarpariaeth fydd ar gael dros yr haf.

Cynyddu nifer y plant y gall gwasanaeth gofal plant ofalu amdanynt

O 22 Mehefin 2020, bydd gwasanaethau gofal plant, gan gynnwys Dechrau'n Deg, yn gallu cychwyn ailagor neu ofalu am ragor o blant, ar yr un pryd ag y bydd plant yn gallu dychwelyd i'r ysgol. Byddwn yn adolygu hyn gydol pandemig y coronafeirws.

Cadw plant yn ddiogel

Mae anfon eich plentyn i leoliad gofal plant yn cario risg isel. Rydym wedi cyhoeddi **canllawiau** i helpu lleoliadau i baratoi ar gyfer cynnydd yn nifer y plant sy'n derbyn gofal ganddynt. Yn y pen draw, y rhieni ddylai benderfynu p'un ai i anfon eu plant i leoliad gofal plant ai peidio.

Cyhoeddwyd gyntaf
6 Ebrill 2020

Diweddarwyd ddiwethaf
2 Gorffennaf 2020

Rhan o
Coronafeirws (COVID-19): gofal plant i rai dan bump oed
Gofal plant a rhianta
Gofal plant: coronafeirws